*KONSTANTIN PRESLAVSKY* **UNIVERSITY S H U M E N**

***ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ "ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ"***

*ЗАЕДНО ПИШЕМ ИСТОРИЯТА*

**КОЛЕЖ – ДОБРИЧ**

# К О Н С П Е К Т

## ЗА ПИСМЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ НА СПЕЦИАЛНОСТ "НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА И ЧУЖД ЕЗИК"

1. Обучението на личността - същност и характеристика. Обучение, възпитание и социализация. Характеристика на основните функции на преподаването – представяне и разработване на ново учебно съдържание, разбиране на учебното съдържание, самостоятелна дейност (повторение, упражнение).

2. Целеполагане в обучението. Структура на социалния опит и цели на обучението. Технология за формулиране на измерими репродуктивни цели на обучението. Технология за формулиране на измерими творчески цели на обучението. Връзка между системата от измерими цели на обучението и системата от критерии и показатели за контрол и оценка на учебните постижения на учениците.

3. Педагогическото умение за учебно мотивиране - определение и компоненти. Същност и видове мотивация за учене. Дидактически стратегии за учебно мотивиране: "успехи и неуспехи", "методи на обучение", "хуманни взаимоотношения" и "рационални аргументи".

4. Закономерности и принципи на възпитанието. Същност, особености и етапи на процеса на възпитание и на съмовъзпитание. Взаимодействие между възпитанието и самовъзпитанието.

5. Обект, предмет и задачи на теорията на възпитанието. Основни понятия на педагогиката. Взаимодействие на педагогиката с другите науки. Възпитание и развитие на личността. Условия и фактори за развитието. Социализация и възпитание- същност и взаимодийствие.

6. Проблемът за психическото развитие на личността. Същност на психическото развитие. Движещи сили (фактори) на развитието. Основни теории за развитието. Периодизация на развитието.

7. Личността на ученика в начална училищна възраст. Усвояване на учебната дейност, развитие на общуването, интензивно развитие на познавателните процеси и емоционалната сфера.

8. Ученето – същност и основни теории. Видове учене. Теории за ученето. Психология на учебната дейност.

9. Цели на обучението по български език.

10. Упражнението – основен похват в обучението по български език. Видове упражнения. Характеристика.

11. Урокът по български език и литература. Същност, структура, типове и видове уроци.

12. Етапи в системата на обучение по начална грамотност. Процедури за работа със звук и буква.

13. Методика за формиране на понятия за естествените числа до 1000000. Изучаване действията събиране и изваждане с тях.

14. Формиране на понятие за аритметичните действия умножение и деление на естествени числа. Таблично умножение и деление. Умножение и деление на числата след 100 с едноцифрено число и двуцифрено число.

15. Цели и задачи на алгебричната пропедевтика в I–IV клас. Методика на изучаване на алгебрични изрази, уравнения и неравенства.

16. Текстови задачи – определение, структурни елементи, класификация. Методика за обучение в решаване на прости и съставни текстови задачи.

17. Съдържание и методика за изучаване на геометричните знания в I-IV клас. Методика за запознаване с мерните единици за дължина и за лице на геометрични фигури. Лице на правоъгълник.

18. Формиране на знания за животните по учебните предмети, свързани с природата в началното училище. Групи животни. Запознаване с животните и осъществяване на възпитание на учениците.

19. Формиране на знания за растенията в обучението по роден край, околен свят, човекът и природата. Групи растения. Запознаване с годишните сезони в началното училище.

20. Видове възпитание. Същност, осебености и обхват на интелектуалното, нравственото, естетическото, трудовото и физическото възпитание.

21. Същност и философия на приобщаването в училище и обществото. Характеристики на приобщаващото образование. Нормативна база на приобщаващото образование.

22. Структурен модел на приобщаването. Система за предоставяне на личностна подкрепа

на детето. Видове и функции на екипите за личностно развитие. Процедури и етапи в процеса на предоставяне на подкрепа.

23. Средства на физическото възпитание. Съдържание, форма и техника на физическите упражнения. Характеристики на движението. Класификация на физическите упражнения. Видове дейности на физическото възпитание.

24. Форми на работа по физическо възпитание при учениците от I-IV клас. Функционално натоварване в урока по физическо възпитание. Методи на физическото възпитание. Съвременни методи за измерване елементите на функционалното натоварване.

25. Принципи и методи на обучението по Домашен бит и техника – определение и обща характеристика. Специфични особености и структура на урока по Домашен бит и техника.

26. Музикални дейности в началното училище. Възприемане на музика – особености на музикалното възприемане, задачи, изисквания към репертоара, методически проблеми.

27. Музикално-изпълнителна дейност. Певческа дейност – задачи, формиране на вокални и хорови навици, опазване на детския глас. Изисквания към репертоара, методическа система при разучаване на нова песен. Изпълнение на песен със съпровод на детски музикални инструменти.

28. Специфика на методите и похвати на обучението по изобразително изкуство в началното училище.

29. Видове изобразителни изкуства и жанрове в тях. Специфични материали и техники.

30. Основни методи и подходи в ранното чуждоезиково обучение.

31. Играта в ранното чуждоезиково обучение.

32. Песни, стихотворения – броилки в ранното чуждоезиково обучение.

33. Приказката, като средство за контекстуализиране процеса на усвояване на чужд език при деца.

34. Мултикултурализъм и интеркултурно образование. Основни цели и задачи. Интеркултурна педагогика – педагогика на диалога и взаимодействието. Методи за работа в мултикултурна среда. Учителят в мултикултурното пространство.

**ЛИТЕРАТУРА:**


1. Андреев, М. Процесът на обучение. Дидактика, С., 1996.
2. Божков, Н. Актуални проблеми на трудовото обучение, Бл. 1998.

3. Вълкова, Т. Методика на обучението по математика в началните класове (Частни методики). Варна: Колорпринт, 2011.

4. Георгиева, М., Р. Йовева., Ст. Здравкова. Обучението по български език и литература в началното училище. Ш. 2011.

5. Десев, Л. Педагогическа психология, С., Аскони издат, 1998.

6. Джендова, Р. Методика на музикалните дейности в началното училище, Бургас,1999.

7. Димитров, Л. и др. Теория на възпитанието.С, 1999-2000.

8. Занков, О. Методи и похвати в обучението по изобразителни дейности. ПВ бр. 4, 1999.

9. Здравкова, Ст., Ал. Маджаров. Методи на обучението в началното училище Н.П.С. 1989.

10. Йорданова, Н., М. Малчев. Теория и методика на физическото възпитание, Шн, 1997.

11. Колишев, Н. Педагогическите умения на учителите. Целеполагане в обучението. Книга първа. С., Захарий Стоянов, 2013.

12. Колишев,Н. Педагогическите умения на учителите. Стратегии за учебно мотивиране на учениците. Книга втора. С., Захарий Стоянов, 2013.

13. Колишев, Н. Педагогическите умения на учителите. Взаимоотношения между учители и ученици в процеса на обучение. Книга трета. С., Захарий Стоянов, 2013.

14. Левкова, И. Психология на развитието, Шумен, 2003.

15. Лисийска, З. Методика на обучението по труд и техника в началното училище, С. 1995.

16. Маджаров, Ал., Р. Петрова. Методика на обучението по математика в началните класове, Шн , Аксиос 1997.

17. Минчева, П. Музикалното възпитание в общообразователното училище, С., 2000.

18. Мирчева, И. Проблеми на дидактиката на родинознанието и природознанието. С.,

„ВЕДА СЛОВЕНА”- ЖГ, 1997.

19. Михайлов, Н., Методически проблеми на обучението по роден край, родинознание и природознание в началното училище, Бл. 1990.

20. Пирьов, Г. Личност и възпитание, С., 1995.

21. Попова, М. Урокът по музика, С., 1991.

22. Попова К., М. Начева. Практически курс по методика на музикалното възпитание, изд.

Музика С., 1995.

23. Цанкова, М. Използване на етологията в методиката на обучението по природознание. Ш., УИ "Епископ К. Преславски", 2012, 190 с.

24. Цанкова, М. За подготовката на началния учител по методика на обучението по природознание. Ш., УИ "Епископ К. Преславски", 2011, 164 с.

25. Brewster J, G. Ellis, D. Girard. The Primary English Teacher's Guide Pearson Education Limited , 2002.

26. Brewster J., G. Ellis, D. Girard 2002: The Primary English Teacher's Guide. London: Penguin.

27. Ellis G. & J. Brewster 2002. Tell it Again! The New Storytelling Handbook for Primary Teachers, Harlow: Pearson Education Limited.

28. Zaro J. & S. Salaberri 1998: Storytelling. Oxford: Macmillan Heinemann.

29. Lewis G. & G. Bedson 2000: Games for Children. OUP, Oxford, UK.

30. Roth G. 1998: Teaching Very Young Learners. London: Richmond Publishing.

31. Harmer J. 2001: The Practice of English Language Teaching.third edition, completely revised and updated, Pearson Education Limited, Harlow, UK.

32. Димитров, Л. Теория на възпитанието. С., Асконидат, 1999-2000.

33. Каменова, Д., Компетентностен подход в ефективното училище. Критическо мислене. Креативна педагогика : учебно помагало, изд. ВУМ, Варна, 2023.

34. Иванов, И, Интегрирано образование, Ш, 2007

35. Терзийска, П., Организация и управление на приобщаващото образование : учебник, УИ "Неофит Рилски", Благоевград, 2024

36. Тоцева, Я., Й. Нунев, Педагогически взаимодействия в мултикултурна среда, ВТ., 2019;

37. Колева, И., Интеркултурното образование: учебно опмагало за учители в системата на предучилищното образование, УИ „Св. Кл. Охридски", С. 2024.

**Ръководител катедра: доц. д-р Живка Илиева**

**Лице за връзка: доц. д-р Николай Николов**

**E-mail: n.nikolov@shu.bg**